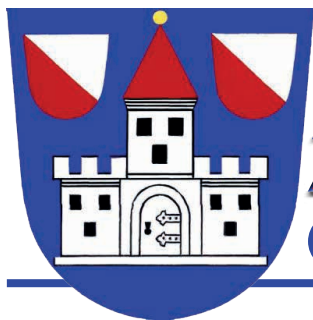

LUKOVSKÝ ZPRAVODAJ

městysse Lukova

2/2024 ČERVENEC

Vážení spoluobčané,
další půlrok je za námi a já mám nyní příležitost Vás všechny srdečně pozdravit. Letošní rok je rokem volebním, máme za sebou volby do Evropského parlamentu a na podzim nás čekají volby do krajských zastupitelstev. Nepodceňujme naše hlasy a nenechme se znechutit některými výroky a názory, ale chovejme se zodpovědně především tím, že se voleb zúčastníme.

Na následujících stránkách najdete přehled o všem, co se nám podařilo dokončit, ale také co připravujeme nebo co nás bude v nejbližší době čekat. Ve druhé polovině roku bychom rádi zahájili jednání o změně územního plánu. Jedná se o důležitou věc, která bude po dlouhé roky neměnná. Více najdete uvnitř zpravodaje.

Dětem začaly prázdniny a léto je tu, a tak za sebe i za celé zastupitelstvo městysse Lukov Vám přeji krásnou dovolenou, příjemný odpočinek k načerpání nových sil a energie.

Marek Langer
starosta Lukova

První akcí v opraveném kulturním domě bylo setkání „dříve narozených“

Z JEDNÁNÍ ZASTUPITELSTVA V I. POLOLETÍ 2024

ÚNOR (20. 2.)

Zastupitelé se seznámili s výsledky kontrol dvou výborů - finančního a kontrolního, které nezjistily žádné nedostatky činnosti městyse Lukov, ani v jeho hospodaření za rok 2023.

Nejnižší cena byla hlavním kritériem pro výběr firm na dva záměry městyse. Výběrové řízení na „Lukov – oprava cest, turistických a cyklistických tras – II. Etapa“ vyhrála společnost Colas CZ, která nabídla cenu 3 868 808,72 korun s DPH. Zakázku „Obnova zeleně včetně doprovodné infrastruktury – městys Lukov“ vyhrála společnost „Paměť krajiny“ částkou 869 771 korun včetně DPH. Zastupitelé výsledky obou výběrových řízení schválili a pověřili starostu k uzavření smlouvy o dílo s oběma firmami. Arboristé z „Paměti krajiny“ letos na jaře od-

borně ošetřili dřeviny v Lukově, vysadili téměř sedm desítek stromů a pokáceli pět douglasek v areálu úřadu městyse.

Podle předběžných výsledků měla lukovská prodejna Coop Jednoty spotřebního družstva Moravský Krumlov uzavřít rok 2023 se ztrátou 170 tisíc korun. Družstvo proto požádalo městys o zvážení možnosti využít dotaci „Podpora provozu venkovských prodejen v Jihomoravském kraji“. Zastupitelé rozhodli tuto pomoc, která je vázána i na příspěvek městyse, nežádat, a to především důvodu letošních vysokých nákladů na údržbu a opravy obecního majetku. Jednotě však byla nabídnuta pomoc formou dodání levnější elektrické energie, která by rovněž snížila náklady na provoz lukovské prodejny.

BŘEZEN (14. 3.)

Na pět let pronajali zastupitelé část pozemku před kulturním domem o výměře 64 metrů čtverečních včetně nových židlí a stolů, provozovatele bistra, za smluvní nájemné ve výši 5 000 korun měsíčně.

Protože stále není legislativně vyřešeno sdílení elektrické energie z fotovoltaických elektráren, a městys tak nemůže využít přebytečnou energii k zásobování vlastních budov, požá-

dal starosta energetické společnosti o cenové nabídky na její výkup. Oslovil pět společností: E. ON, Energie a.s., První česká energie a.s., Armex energy a MND. Nejvyšší cenu nabízela První česká energie a.s., a to 1700 korun za MWh. Vzhledem k tomu, že zatím nelze v případě uzavření smlouvy na odkup energie ji současně sdílet, starosta navrhl buď vyčkat do července na konečný výsledek legislativních jednání a pak

eventuelně uzavřít smlouvu, nebo ji uzavřít hned, a to na dobu jednoho roku. Z diskuze mezi zastupiteli vyplynul návrh smlouvu uzavřít na jeden rok. Fotovoltaická elektrárna městyse tak bude spuštěna na plný výkon. Přebytková elektrická energie bude využita a městys během tohoto „zkušebního roku“ při plném výkonu fotovoltaiky pak může přesněji odhadnout její výkon v následujících letech. Zastupitelé proto schválili odkup přebytků elektrické energie. Současně pověřili starostu k uzavření smlouvy s vítěznou společností.

Novelou zákona o matrikách se rozšířil okruh osob, které mohou oddávat v obci, kde není matrika. Nyní může být pověřen kterýkoliv člen zastupitelstva k užívání závěsného symbolu s velkým státním znakem a názvem Česká republika (na své hrudi). Ze zákona může oddávat starosta a místostarosta, zastupiteli byl pověřen a s možností vést svatební obřady souhlasil ještě zastupitel Vojtěch Čabala.

Zastupitelé současně určili tři místa a den pro konání svatebního obřadu: zasedací místnost úřadu městyse, kulturní dům a parcelu u rybníka. Dnem svateb je sobota od 10 do 14 hodin.

KVĚTEN (27. 5.)

Zastupitelé schválili příspěvek na terénní sociální služby, které jsou poskytovány i pro občany Lukova Městským úřadem Znojmo. Na letošní rok byla stanovena částka 70,14 korun na obyvatele, což pro Lukov představuje celkem 18 300 korun.

S přístavbou mateřské školy v Bezkově, kterou navštěvují i děti z Lukova, seznámil na zastupitelstvu starosta této obce Marek Pokorný. Potřebná kapacita školky se tím navýší o čtyři děti. Rozpočet vychází na tři miliony korun, dotace bude maximálně 1,5 milionu. Bezkovský starosta proto požádal o příspěvek na přístavbu. Stejně tak požádá další spádovou obec Podmolí. Zastupitelé jednomyslně schválili na tento záměr půl milionu korun z rozpočtu Lukova.

Obvodní oddělení Policie ČR ve Vranově nad Dyjí předložilo městysi „Výroční zprávu o stavu veřejného pořádku za

rok 2023“. Podle ní nebyla vloni v Lukově vyšetřována žádná trestná činnost, ani žádná přestupková činnost. Policisté v městysi řešili pouze jednu dopravní nehodu.

Protože se neustále zvyšují ceny potravin i spotřebního zboží, zastupitelé schválili navýšení hodnoty dárkových poukázek městyse pro jubilanty, a to ze 700 na 1000 korun. Při narození dítěte se finanční dar zvýší z 500 na 1000 korun. Obě změny začnou platit od 1. ledna 2025.

Na vědomí vzali zastupitelé „Zastavovací studii“ pro lokality B2 – směr na Horní Břečkov, B7 – za úřadem městyse a B8 – naproti domu Šrámkových. V případě zájmu o bližší informace k tomuto tématu je možné nahlédnout do „Zastavovací studie“ v úředních hodinách na úřadu městyse Lukov.

KULTURNÍ DŮM SE ZMĚNIL K NEPOZNÁNÍ

Zrekonstruovaný kulturní a společenský stánek uprostřed návsi je jedním z investičních projektů, které městys dokončil v prvním pololetí letošního roku. Jeho obnova byla hotová o měsíc dříve, a to díky stavební firmě Hříbek group. Kulturní dům tak mohl být slavnostně otevřen již v květnu. „Jsem velmi rád, že se nám to podařilo, protože právě tato oprava, spolu s revitalizací návsi, byla jedním z našich cílů, které jsme si naplánovali při nástupu do funkcí v prvním volebním období. V kulturním domě se zmo-

dernizoval celý vnitřní prostor, včetně návratu hlavního sálu do původní velikosti,“ zhodnotil lukovský starosta. Městys má nyní reprezentativní prostory pro pořádání různých akcí, oslav a setkání. V případě zájmu si lze sál zapůjčit i na soukromé akce.

Interiér kulturního domu

ZKRÁSNĚLA I DOLNÍ ČÁST NÁVSI

Hotová je také „Revitalizace návsi II. etapa“. Tvoří ji nová cesta z kamenných „odseků“ kolem dětského hřiště a parkoviště u vodárny a dále nově

Dětské hřiště

vyásazené stromy směrem od kostela až k hřišti. To je rozšířeno o workout a posilovací stroje. Součástí projektu je

i vybudování startovací dráhy pro hasiče na fotbalovém hřišti. Ta byla rovněž dokončena.

Startovací dráha pro hasiče

OPRAVY CEST SKONČÍ NA PODZIM

Oprava cyklistických a turistických tras je rozdělena do dvou částí. V té první byl opraven asfaltový povrch od rybníka k parkovišti u Penzionu U Hrádku. Součástí tohoto projektu bude letos na podzim oprava cesty od křižovatky Penzionu u stodoly až ke Srámkovým.

Druhá část zahrnovala opravu asfaltové cesty za Vlasákovými, která je již hotová.

Ještě na podzim dělníci dokončí obnovu cesty od domu Rezkových až za dům Foukalových.

V městysi současně probíhala obnova místních komunikací, jejíž součástí bylo vybudování nové cesty pod bývalou školou s opravou opěrné zídky pod domem Doležalových. Nový asfaltový povrch má i vozovka za kulturním domem.

MÁME FOTOVOLTAICKÉ ELEKTRÁRNY

Letos v dubnu přibýly na střeše garáží v areálu úřadu městysu a na kulturním domě fotovoltaické elektrárny. Zajišťují částečnou soběstačnost elektrické energie kulturnímu domu i budově úřadu, včetně vytápění.

Na všechny výše uvedené projekty – na fotovoltaiku, na obnovu kulturního domu, na revitalizaci návsi a opravu cest, městys čerpal dotace ze Státního fondu životního prostředí nebo z Ministerstva pro místní rozvoj.

NOVÉ LAVIČKY I ODPADKOVÉ KOŠE

Všechny peníze, které městyse vybere podle „Obecně závazné vyhlášky o místním poplatku z pobytu“, jdou do obecní pokladny. Jde o poplatky, které majitelé lukovských penzionů a ubytovacích zařízení odvádí za své hosty. Městys tyto finanční prostředky investuje do vylepšení služeb jak pro lukovské občany, tak pro návštěvníky městyse.

se. Za loňský rok šlo o částku 121 735 korun, která posloužila k zakoupení posezení na pastvisti, v parčíku před domem Čermákových, v parku ve spodní části Nové Vsi a před prodejnou potravin Jednota.

Dalších deset nově rozmístěných odpadkových košů slouží na třídění komunálního a plastového odpadu.

CHYSTÁ SE ZMĚNA ÚZEMNÍHO PLÁNU

Městys ještě letos plánuje zahájit jednání o změně svého územního plánu, který nebyl od roku 2011 aktualizován. Hlavním důvodem je jeho úprava podle nového stavebního zákona, tím dalším je záměr vybudování odstavného parkoviště. „Územní plán se vypracovává na řadu let dopředu, proto občané mohou navrhnout případné změny na svých soukro-

mých pozemcích,“ připomíná starosta. Žádost o změnu charakteru pozemku v územním plánu mohou zájemci podávat už nyní písemně na úřad městyse. Starosta se chce v září dohodnout na schůzce se Správou Národního parku Poďbíj a zahájit jednání o změně územního plánu. Současně doufá, že změna územního plánu nepotrvá roky.

STAVEBNÍ PARCELY UŽ MAJÍ PŘÍPOJKY

Ke všem stavebním parcelám směrem na Horní Břečkov vedou přípojky vody, kanalizace a elektřiny. Zbývají ještě terénní úpravy. Dokumentace na zasilování a prodloužení hlavních řadů pro stavební pozemky za úřadem městyse a před domem Šrámkových je v současné době na stavebním úřadě. Začátek těchto prací je naplánován na konec léta nebo začátek

podzimu. Jakmile budou inženýrské sítě položeny, předpokládá se, že letos na podzim dojde i na úpravu terénu s asfaltovým povrchem. Opravena bude vozovka od „Penzionu u stodoly“ až k domu Šrámkových, dále také silnice od domu Rezkových až za dům Foukalových. Investice je zahrnuta do letošního rozpočtu městyse.

CHYBÍ Odstavné PARKOVIŠTĚ

Městys připravuje dva projekty – na odstavné parkoviště u hřbitova a „Revitalizaci návsí III. etapa“. Jde o její levou část od čísla

popisného 2 směrem k rybníku. Městys také bude usilovat o dotaci na zateplení veřejných budov, například úřadu.

U FOTBALOVÉHO HŘIŠTĚ BUDE PERGOLA

Z douglasek, které byly v letošním roce pokáceny, bude vystavěna nová dřevěná pergola, která poslouží jako zázemí pro

sportovce a akce městyse Lukov. Má být instalována ještě letos, stejně tak má být hotová fasáda na sousedních garážích.

Nejmohutnější z pěti pokácených douglasek u úřadu městyse, z nichž bude postavena pergola u hřiště

ODPADY NÁS VYJDOU DRAŽ

V roce 2023 jsme zaznamenali výrazné zdražení ceny za odstraňování komunálního odpadu a všech jeho vytríděných složek. Přehled příjmů a výdajů za svoz, třídění a likvidaci odpadu obyvatel Lukova, stejně tak množství, které vloni vyprodukovali, ukazuje tabulka. U čtyř druhů odpadu, a to u objemného odpadu, plastu, nebezpečného odpadu a komunálního odpadu vzrostlo množství a logicky tedy mohlo dojít k navýšení výdajů. Bohužel podražily i ty složky odpadu, u kterých se množství snížilo nebo bylo v podobné výši jako předcházející rok. Je to dáno především zvýšením DPH za odstraňová-

ní odpadu. Velmi výrazné zdražení vidíme u komunálního odpadu, kdy při zvýšení množství vyprodukovaného odpadu jen o 70 kilogramů se cena navýšila o více než 12 000 korun. U objemného odpadu ze sběrného dvora se množství zvýšilo o necelou jednu tunu a výdaje se navýšily zhruba o 5 700 korun. Plastu bylo vloni o tunu více a cena je vyšší o 3 700 korun. Za likvidaci nebezpečného odpadu, jako jsou například barvy a lepidla, kterého bylo vloni o 130 kilogramů více, jsme zaplatili navíc 1 600 korun. U ostatních složek odpadu bylo vloni jeho množství nižší než předcházející rok (2022), ale výdaje

se rovněž zvýšily. Například bioodpad, kterého jsme za rok 2023 vyvezli téměř o 4,5 tun méně, stál o 4 500 korun navíc. U papíru se snížilo celkové množství o 240 kilogramů, ale zaplatili jsme o 2 700 korun více.

Obyvatelé a návštěvníci Lukova vyprodukovali za rok 2023 celkem 88,87 tun odpadu. Městys za jeho odstranění doplatil ze svého rozpočtu téměř 26 000 korun, což je

nad rámec vybraných příjmů. Lukovští zastupitelé budou proto jednat o případném navýšení poplatku za jeho likvidaci.

„I přes tento nepříliš pozitivní vývoj, jsem velmi ráda že nedochází ke zvyšování celkového množství odpadů a chtěla bych touto cestou poděkovat všem spoluobčanům, kteří poctivě třídí svůj domovní odpad,“ vyjádřila lukovská místostarostka Vladimíra Hochová.

Přehled příjmů a výdaje za rok 2022 a 2023 (v Kč)

Příjmy:	2022 (Kč)	2023 (Kč)	Výdaje za:	2022		2023	
				Cena (Kč)	Množství (t)	Cena (Kč)	Množství (t)
Občané+chalupáři	146 517	147 776	Svoz skla	7 129	4,5	8 785	4,45
Podnikatelé	51 842	58 367	Svoz plastu	53 872	7,05	57 619	8,1
EKO-KOM	69 288	69 288	Svoz papíru	19 341	5,11	22 043	4,87
			Svoz kovu	3 760	0,2	3 927	0,14
			Bioodpad	25 258	18,42	29 771	13,73
			Nebezpečný odpad	1 418	0,02	3 062	0,15
			Náklady na sběrné místo	3 120		3 198	
			Objemný odpad	30 278	11,08	36 071	12,02
			Komunální odpad	124 120	44,42	136 910	44,49
			Oděvy	0	1,02	0	0,91
Celkem	267 647	275 431	Celkem	268 296		301 386	
Doplatek obce za rok 2022			649				
Doplatek obce za rok 2023			25 955				

UPOZORNĚNÍ

Termín pro zaplacení poplatku za odpady, poplatku za psy i za pronájem obecních pozemků uplynul koncem června. Městys proto žádá občany, kteří tak dosud neučinili, aby dlužnou částku uhradili v nejbližším možném termínu.

Děkujeme.

Z KULTURNÍHO A SPOLEČENSKÉHO ŽIVOTA

Všechny kulturní a společenské akce městyse připravují členové kulturního výboru ve spolupráci s dobrovolnými hasiči. Občerstvení na nich doposud obstarával Vojta Čabala, který pro své velké pracovní vytížení již není schopen tuto službu vykonávat. „Tohoto úkolu se na výbornou zhostili hasiči. Proto jim děkuji, a také všem, kdo se na přípravě našich akcí podíleli a pomáhali nám,“ ocenila místostarostka Hochová.

Masopustní veselí a karneval pro děti „v jednom“

Tradiční Lukovský masopust zahájila v sobotu 10. února obchůzka masek po domech. Odpoledne se konal dětský karneval s bohatým programem a vystoupením kejklíře Čabika. Jeho součástí byla tombola, která čítala na 200 pěkných cen. O hlavní výhry, kterými byla vstupenka do solné jeskyně, do zábavního parku nebo do muzea, se losovalo. Nechybělo ani občerstvení pro děti zdarma. Večer se konala taneční zábava s kapelou „Nouzový stav“ a opět s bohatou tombolou. Hlavní cenu - živé sele, o kterou se losovalo, věnoval Agropodnik Mašovice. Městys děkuje všem sponzorům, kteří poskytli

hodnotné ceny. Jsou to: Klikovi, Plačkovi, Šťastní, Strakovi, Pavlíčkovi, Lanžerovi, Fialovi, Tomkovi (Znojmo), Hochovi, Raškovi, Kilhofovi, Michálkovi, Matulovi, Skácelovi, Schwarzovi, paní Jászberéniová, pan Molík, pan Procházka. Dále paní Plačková a Bláhovi z Olbramkosti, J. Blahoudek a paní Gryc ze Znojma. Přispěl i kolektiv oddělení 330 Nemocnice Znojmo. Z firem především Agropodnik Mašovice, Čalounictví Doležalová-Foralová, Elektro Doležal, Solná jeskyně Znojmo, V'RUN OFF park Vranov nad Dyjí, Merlin's Kinderwelt v EXCALIBUR CITY Hatě a společnost Sullagro.

Pálení čarodějnic: Fotbal, vatra i úkoly pro nejmenší

„Pálení čarodějnic“ poslední dubnový den tradičně zahájilo odpolední fotbalové utkání „ženatí versus svobodní“. Za vítězný tým ženatých převzal pohár nejstarší hráč Antonín Kilhof, včetně šumivého vína Bohemia sekt na oslavu. Po třech letech došlo ke změně. Pohár již není putovní, vítěznému družstvu zůstane jako trofej napořád. Vratu postavili dobrovolní hasiči, čarodějnic „oblékla“ lukovská děvčata. Na

děti čekala stanoviště s různými čarodějnickými úkoly, za jejichž splnění dostaly sladkou odměnu. Ty, které přišly v kostýmech, dostaly navíc velký bublifuk. Do zapálení vetry mohli malí i ti starší dovést na nafukovacím skákacím hradě, který zakoupil městys. Kdo chtěl, mohl si opět špekáček, ten byl k dostání zdarma. Vratu večer po setmění na závěr své ohňové show zapálil Vojta Čabala. Všichni se pak bavili u ohně dlouho do noci.

Setkání dříve narozených s květinami i vínem

V neděli 18. května se slavnostně otevřel nově zrekonstruovaný kulturní dům, jehož oprava trvala od listopadu loňského roku do letošní dubna. Jako první si kulturní dům prohlédli lukovští „dříve narození“, pro které byl v poledne připraven sváteční oběd s kávou a zákusky. Všichni účastníci setkání dostali od městyse malou pozornost: ženy květinu a balíček kosmetiky, muži

kromě pánské kosmetiky láhev vína. Ve vestibulu si zájemci prohlédli výstavu fotografií nejen s historickými snímky Lukova, ale například i z průběhu rekonstrukce či oprav budov, návsi nebo budování nových hřišť. K vidění byla i nová fotokronika „Obrazy ze společenského a kulturního života“, dokumentující dění v městyse během let 2009 až 2023.

Květiny, víno a dárkové balíčky předal seniorům starosta Lukova Marek Langer

Slavnostní otevření kulturního domu

Pro veřejnost byl provoz ve zrekonstruovaném kulturním domě slavnostně zahájen v sobotu 18. května odpoledne. Starosta Lukova Marek Langer po přivítání přítomných a úvodních slovech přiblížil jeho obnovu. Téměř profesionální výkon předvedly v kulturním programu mažoretky „Šuměnky“ ze Šumné. Jeho součástí bylo sólové vystoupe-

ní mažoretky, která je mistryň České republiky v tomto oboru. V programu vystoupila také hudecká muzika Dyjavánku. Menší děti tohoto folklórního souboru předvedly říkan-ky, tančily a zpívaly lidové písničky. Pozdní odpoledne pak návštěvníci strávili s hudbou a písněmi country kapely Fredáci. Večer zakončila taneční zábava s Fany music.

Den plný zábavy i poznávání

Lukovské odpoledne v sobotu 25. května pro děti plné soutěží, smíchu i poučení bylo připraveno na oslavu jejich svátku. Hasiči ze Šumné na něm předvedli záchranu a vyproštění osoby z havarovaného vozu. Děti jezdily na koních, prohlédly si sanitku, hasičský vůz, zemědělskou techniku či exotická zvířata, která chová místní mladá chovatelka Tereza Tesařová. Malé i velké parádnice s dlouhými vlasy si mohly nechat uplést copánky. Na pěti stanovištích

si děti vyzkoušely střelbu ze vzduchovky, hod balonem do basketbalového koše, poznávaly zvířata, rostliny a stromy a také hrály stolní hokej. Vyvrcholením byly soutěže družstev a přetahování lanem na závěr. Děti dostaly za všechny aktivity sladké odměny. Zdarma bylo pro ně připraveno i občerstvení. Pochutnaly si na uzeném tramském cigáru, na limonádě a nanuku. Vytížen byl také nový skákací hrad, který se stal oblíbenou atrakcí.

Mladí hasiči opět mezi prvními

Lukovští hasiči na soutěži v Tasovicích

Po krátkém tréninku začala sezona družstvu mladých lukovských hasičů v sobotu 11. května závodem

v Podmolí. „Bohužel se jej nezúčastnil žádný jiný tým a tak lukovské děti získaly první a druhé místo. Na další zá-

vody vyrazily do Tasovic, kde ve velké konkurenci patnácti nejlepších týmů z celého okresu, obsadily krásné druhé místo s časem 15,53 sekund. Jejich první hasičský útok (14,69 sekund) byl nejlepší v celé soutěži," přiblížil vedoucí lukovského družstva Pavel

Michálek. Doplnil, že během prázdnin budou mladí hasiči trénovat na nové tartanové dráze na lukovském hřišti. Poté se chystají na další závody do Hodonic, Mikulovic, Vitonic, Blížkovic a Chvalovic, kde chtějí obhájit prvenství.

Rybáři zahájili sezonu na rybníku

Tradiční dvoukolové rybářské závody proběhly v sobotu 11. května ve dvou kategoriích. Dospělých účastníků bylo sedm a v kategorii dětí a mládeže byl jeden soutěžící. Během závodů se chytilo 25 ryb. Z tohoto počtu bylo 21 cejnů, dva kapři, jeden karas a jedna plotice. První místo v kategorii dětí a mládeže připadlo Františku Hochovi se 30 body. Třetí

místo v kategorii dospělých získal Štefan Kováč z Podmolí s celkovým počtem 72 bodů, druhou příčku obsadil Václav Patzenhauer z Třebíče se 111 body. Vítězem se stal Milan Novák z Plenkovice s 374 body.

Kvalitní vodu v rybníku nejen pro rybí obsádku od letošního května zajišťuje aplikace přípravku od firmy Baktoma.

Co se chystá na podzim a v zimě?

ZÁŘÍ

- Lukovské posvícení

ŘÍJEN

- Drakiáda

PROSINEC

- Mikulášská nadílka
- Adventní rozsvícení vánočního stromu se sousedským setkáním

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Životní jubilea v I. pololetí 2024 oslavili:

LEDEN

Vladimír Plaček 60 let

ÚNOR

Fialová Anna 65 let

DUBEN

Sokolová Libuše 75 let

Raška Jiří 75 let

Nilsen Jostein 70 let

ČERVEN

Kotlán Jiří 55 let

Havelka Jan 50 let

Rozloučili jsme se:

LEDEN

Jiřina Vlasáková

Tříkrálová sbírka: 12 505 korun

Jde o nejvyšší částku, kterou za posledních pět let vybrali koledníci během Tříkrálové sbírky v Lukově. Oblastní charita Znojmo, která tuto dobročinnou akci pořádá, peníze využije ve znojemském regionu na pomoc těm, kteří se ocitli v nepříznivé životní situaci, sociálně slabým rodinám, samoživitelům nebo lidem bez domova. Stejně tak na služby, které zajišťuje, jako je například nízkoprahový klub pro děti a mládež Coolna, charitní záchranná síť, denní stacionář pro hendikepované, sociálně terapeutická dílna pro osoby s duševním onemocněním nebo pečovatelská služba.

ZE SPORTU

Advanti běh ovládli Lukováci

Na pět desítek závodníků vyběhlo v sobotu 18. května dopoledne od penzionu Adalbert na násvi v Lukově na trať dlouhou devět kilometrů. Vedla po silnici do Podmolí, u bunkru se stočila na polní cestu k Novému Hrádku a na rozcestí směřovala zpátky do Lukova. Na závodníky čekalo před cílem u penzionu prudké stoupání do kopce. Tento 4,5 kilometru dlouhý okruh zdolali muži dvakrát, ženy jej absolvovaly jednou. Nejrychlejší v celém závodě i v kategorii mužů do 49 let byl s časem 32 minut a 54 sekund Lukáš Soural z AK Drnovice. Za ním „v těsném závěsu“ doběhl Lukovák Josef Hrubý (33:03), vítěz kategorie do 39 let. Trasa je podle něj velmi náročná a i když žije a trénuje v Lukově, tak tudy neběhá. Další lukovský závodník Ondřej Šrámek v této kategorii doběhl třetí (34:20). Velký úspěch slavil benjamínek závodu, te-

prve šestnáctiletý Jiří Maxera z Lukova, který obsadil pátou příčku s časem 39:39.

Běhu se nezúčastnil jejich velký soupeř Vojta Čabala, který letos převzal roli pořadatele. „Závod byl tím pro mě zvláštní. Byl ale zajímavý, protože jsem jako jeho moderátor mohl podporovat všechny běžce,“ řekl Čabala, který také vysvětlil, proč neběžel. K třicátým narozeninám totiž dostal dárek od servírek, které k němu chodily na brigádu do hospůdky „Stodola U Čabalů“. Byla to úhrada startovného na Spartan Race v Brně, závodu na deset kilometrů s 28 náročnými překážkami, který se konal následující den v neděli 19. května. Jak Vojta nastínil, neumí běhat „na půl“, a tak šetřil síly, což se mu vyplatilo. Ve své věkové kategorii vybojoval v Brně stříbro, v celkovém pořadí byl sedmý.

Znojemský běžecký pohár vyhrál Vojta Čabala

Avanti běh v Lukově byl posledním, desátým závodem jubilejního 20. ročníku „Znojemského běžeckého poháru“ ročníku 2023/2024. Jeho absolutním vítězem se stal Vojtěch Čabala, druhý je Josef Hrubý, čtvrtý Ondřej Šrámek. Všichni jsou z Lukova. Jen třetí místo připadlo

Patriku Bulínovi z Únanova.

Tři nejlepší závodníci v každé věkové kategorii obdrželi v Lukově ocenění – originální, ručně vyrobené poháry z betonu s barevnými příměsemi, které napodobily zlato, stříbro a bronz. Zhotovil je se svojí manželkou Karolínou Ondřej Šrámek.

Lukovští běžci Ondřej Šrámek, Josef Hrubý, Vojta Čabala a Jiří Maxera (zleva doprava)

Ceny zhotovili Ondřej a Karolína Šrámkovi

HISTORICKÁ PŘÍLOHA

11. část

STRASTI A BÍDA VÁLEČNÝCH A POVÁLEČNÝCH LET (1618 – 1680) - pokračování

Obnova vrchnostenské a poddanské ekonomiky

Politické, hospodářské a sociální dopady třicetileté války byly značné, země se ocitla v rozvratu. Lidé zápasili s bídou, často i s extrémní bídou, zchudly všechny vrstvy společnosti. Na Moravě se snížil počet obyvatel o čtvrtinu až třetinu, plné nahrazení válečných ztrát trvalo až půl století.^{1/}

Pokud jde o Lukov, přesné údaje opět neznáme, k dramatické depopulaci blížící se zpustnutí zde ale přes všechny válečné hrůzy nedošlo, i když degradace městečka byla nepochybně značná – zejména na počátku dvacátých let a v první polovině let čtyřicátých. Pokleslo i jeho privilegované postavení jako bývalého centra malého panství, zejména po dobytí a rozvrácení Nového Hrádku. Stala se z něj běžná poddanská ves tehdejšího majitele vranovského dominia – generála Jana Arnošta Scherfenberga.

Ta se ovšem stále vydělovala velkou koncentrací panských provozů umístěných v prostoru dnešní Nové Vsi a v jejím okolí. Byla tu ovčárna, pivovar se sklepem, sladovna, dvůr, dva vrchnostenské mlýny a rozsáhlý lesní revír. A nejenom to. Vrchnost měla ještě k dispozici nedaleký, válkou rozvrácený Nový Hrádek, jehož vojenský význam byl už nulový. Vybudovala tam proto nad vstupním příkopem – namísto zničeného dřevěného mostu ústícího do nedochované šíjové hradby se vstupní branou – most kamenný, aby do areálu hradu mohly vjíždět povozy, a areál začala využívat k hospodářským účelům.

Po roce 1648, kdy válka skončila, bylo prvořadným zájmem lukovských obyvatel, aby se svými rodinami přežili, tedy aby zajistili vlastní obživu, ale aby mohli i platit stále se zvyšující zemské berně a platy vrchnosti i církvi. A aby se přitom vyrovnali se změnami poměry a s horšícími se pracovními a životními podmínkami ovlivněnými mimo jiné vrcholící demografickou krizí, poklesem hodnoty pozemkového majetku a příjmů vlastníků dominií.

Vrchnosti totiž začaly usilovat o silnější připoutání poddaných jako dědičných nájemců panské půdy a o získání větší kontroly nad nimi. Ti se například nesměli bez zvláštního povolení stěhovat, vdávat nebo ženit nebo posílat děti na učení. Vyrovnávat se museli i s intenzivními přímusy, tedy s nucenou povinností odebírat vrchnostenské produkty, ale zejména s rostoucím robotním zatížením přinášejícím režijnímu velkostatku výhodu nemnoho efektivní, zato bezplatné práce. Jaké přesně v té době panovaly poměry v Lukově, opět nevíme, ale není žádný důvod předpokládat, že byly od tohoto obrazu odlišné nebo aspoň výrazně odlišné.

V roce 1662 Jan Arnošt Scherfenberg umírá.^{2/} Vranovské panství po něm dědí a jako spoluhoditelé přebírají jeho dva synové Arnošt Bedřich a Jan Kryštof.^{3/} Nedlouho poté se stává výhradním vlastníkem druhý z nich. Při příležitosti bratrského majetkoprávního vyrovnání byl 8. prosince 1664 pořízen inventář našeho dominia,^{4/} z něhož se dozvídáme

řadu velmi zajímavých skutečností. Poddanské městečko Lukov jako celek odvádělo jako ostatní městečka a vsi dominia dávky ve dvou termínech, a to na sv. Jiří (24. dubna) 23 zlatých a 20 krejcarů a na sv. Michala (29. září), tedy už po žních, 102 zlatých a 3 krejcare. Výhodou těchto povinností z hlediska poddaných bylo – při klesající hodnotě měny – , že nedocházelo k jejich valorizaci. Dále museli lukovští vyprodukovat pro vrchnost roční naturálie v objemu 106 slepic a 978 vajec.

V obci je k roku 1664 opět připomínán vrchnostenský dvůr s pivovarem a následujícím stavem dobytka – 2 býci, 1 býček, 22 krav, 6 tažných a 8 mladých volů, 2 jalovice, 1 kozel, 1 koza, 18 starších a 22 letošních prasat, 15 husí, 11 kachen, 23 kapounů a 4 morky.^{5/} Inventován byl i stav zvířat v panské ovčárně: 637 ovcí, dále 83 starých ovcí, 82 ročních, 150 letošních, 201 mladých jehňat, 40 beranů a 19 letošních beranů, celkem tedy 1212 ovcí.^{6/} Jejich chov v Lukově je sice poprvé připomínán k roku 1617, kdy panství kupuje Volf Dětrich Althann, ale až v roce 1664 zjišťujeme jeho poměrně velký rozsah a tím i důležitý význam v ekonomice patrimoniálního velkostatku.

Péče o tohoto domestikovaného přeživkavce jako je krmení, napájení, stříhání a vůbec ošetřování v širokém slova smyslu kladla nebývale nízké nároky na pracovní sílu, což při jejím akutním nedostatku bylo velmi výhodné. Vždyť počet ovcí v lukovské ovčárně – aspoň podle dobových analogií – byl schopen zvládnout jeden ovčák se psy a dva, nejvýše tři pacholci. Ti v podmínkách extenzivně orientovaného trojpolního hospodaření zajišťovali, aby svěřené ovce spásaly nejenom panské pastviny a panské úhory, ale při uplatnění práva vzájemné spolupastvy i rozsáhlé úhory na poddanských polích, což se určitě nelíbilo lukovským hospodářům. Nicméně ovce na druhé straně odpočívající půdu jako celek zkvalitňovaly rouhováním, tedy „výrobou“ hnoje. Další užitek přinášel jejich prodej na maso, prodej mléka a sýrů, a především prodej vlny.^{7/}

Dílčí pohled na lukovské vrchnostenské hospodaření v šedesátých letech 17. století však sám o sobě nemůže vykreslit obraz o obyvatelích městečka. Doplnuje ho ale důležitý pramen ze stejné doby seznamující aspoň zčásti s Lukovem poddanským. V roce 1672 byl totiž pro vranovsko novohrádecké panství pořízen tzv. lánový rejstřík,^{8/} a to jako výsledek druhé lánové vizitace poddanských usedlostí a pozemků, z nichž se platila berně. Tento nejstarší dochovaný moravský katastr, navazující na starší a neúplný soupis z r. 1657, vymezoval dvě hlavní kritéria pro určení daňového zatížení – velikost usedlosti a kvalitu obdělávané půdy.

Rozsáhlou poddanskou půdu obdělávalo 39 usedlíků se svými rodinami a čeledí, a to 12 celoláníků představujících nejzámožnější a rozhodující sociální vrstvu obyvatel, dále jeden třičtvrtláník, tři pololánici a 13 čtvrtláníků. Z nich bylo 31 starých hospodářů, kteří od první vizitace v roce 1657 na svých gruntech zůstali, dva noví usedlíci se objevili na opuštěných celolánových poustkách, tři sedláci zemřeli a jeden zběhl. Z dříve opuštěných pozemků vytvořila vrchnost dva nové lány, nově zpustlý byl jeden lán a jeden domek. Výměra jednoho lukovského lánu, který byl v každé obci pro výpočet daně stanoven rozdílně, byla pak 19 měřic ^{9/} první bonity a 38 měřic druhé bonity.^{10/} Tato bilance zřetelně prokazuje, že se městečku podařilo zajistit většinovou funkčnost poddanských hospodářství a osídlení obce stabilizovat již před rokem 1657, tedy před první lánovou vizitací.

Poslední dvojlist lánového rejstříku městečka Lukov ze 7. července 1672

Lánový rejstřík dále vypovídá o tom, že v Lukově existovala i svobodná, tedy volně nakládatelná půda, což v té době nebylo běžné. V celkovém rozsahu 45 měřic ji drželi dva domkáři, přesněji mlynáři ze dvou dyjských mlýnů pod Novým Hrádkem, z nichž jeden měl dvě dvojice mlecích kamenů a druhý tři. Kromě nich ještě připomíná dva podruhy se svobodnou půdou o výměře 5 měřic a dalších 11 hospodářů, kteří drželi – vedle půdy poddanské – i větší nebo menší kus půdy svobodné v celkovém rozsahu 120 měřic. Navíc dalších devět držitelů půdy mělo nově od roku 1667 celkem 36 měřic kopanin (na 14 polích), u nichž právní charakter půdy není jednoznačně dán.^{11/}

Celkem lukovská poddanská půda včetně kopanin byla rozparcelována na 281 dílů a rozprostírala se v první bonitě na rozloze 479 měřic a v druhé bonitě na 958 měřicích, to je celkem na 1437 měřicích. Rozsah dominikální orné půdy v té době, situované v oblasti pozdější Nové Vsi a obhospodařované vrchnostenským dvorem, znám není.

Zajímavá je analýza konkrétních jmen lukovských usadlíků, které lánový rejstřík přináší. Umožňuje totiž, abychom s jistou opatrností uvažovali o změnách v národnostním složení obyvatel. Jmen vyloženě českého původu je v lánovém rejstříku uvedeno pouze 15, německých 21, u tří jmen je původ nejistý.^{12/} Vydeme-li z předpokladu, že v šestnáctém století a na samém počátku století sedmnáctého se v Lukově stále úřadovalo česky a že zde většinou žili sedláci českého původu, pak nadpoloviční počet poddaných na počátku sedmdesátých let, jejichž rodným

jazykem je němčina, naznačuje míru vylidnění obce za třicetileté války, ale právě tak i stupeň jejího dosídlení.^{13/} Zdá se pravděpodobné, že tento demografický pohyb zasáhl nejméně polovinu lukovských předválečných rodů.

V roce 1672, kdy byl lánový rejstřík pořízen, však už Scherfenbergové vranovské dominiu nevlavstnili. Generál Jan Arnošt umírá 1665.^{14/} Dědičkou se stává jeho vdova Marie Polyxena rozená Leiningen-Tagsburg, která však panství hned v následujícím roce přenechává sestře Jana Arnošta Marii Polyxeně a jejímu manželovi Maxmiliánu Vavřinci hraběti Stahrenbergovi. Ten je tísňen dluhy a tak již 1674 prodává celý majetkový soubor včetně Lukova svému otci hraběti Konrádovi Stahrenbergovi, císařskému radovi a rytíři řádu Zlatého rouna, a to za 90 000 zl.^{14/} Nový vlastník byl však již v roce 1680 přinucen zemským soudem přenechat vranovskou doménu hraběti Michalu Janu II. z Althannu, tajnému radovi a přisedicimu moravského zemského práva, který uplatnil althannské nároky z dvacátých let 17. století spojené s právem zpětné koupě. Althannové se tedy jako staronoví a velice významní vlastníci do dominia vracejí a drží ho pak více než jedno století.

Poznámky:

1/

Válka, J.: *Morava reformace, renesance a baroka*, s. 125-126.

2/

MZA fond C 2, Tribunál pozůstalosti, sg. S 10.

3/

MZA, fond A 3, Stavovské rukopisy, Zemské desky znojenské IX, ff. 104 v – 105 v.

4/

MZA, fond C 2, Tribunál pozůstalosti, sg. 6.

5/

MZA, fond C 2, Tribunál pozůstalosti, sg. 6. – Zaoral, P.: *Vranov – hrad, později zámek a jeho panství*, s. 68.

6/

Zaoral, P.: *Vranov – hrad, později zámek a jeho panství*, s. 68.

7/

Černý, Václav: *Hospodářské instrukce. Přehled zemědělských dějin v době patrimoniálního velkostatku v XV.–XIX. století*. Praha 1929, s. 213–229.

8/

MZA, fond D1, Lánové rejstříky Frain und Neuhausl, sg. 103, 1656–1672. – Matějka, František (ed): *Lánové rejstříky jihlavského a znojenského kraje z let 1671–1678*. Praha 1983, s. 92–95.

9/

Jedna měrice (stará dolnorakouská plošná míra uplatňovaná v té době na Moravě, mimo jiné při měření polností) = 0,19 ha, přesněji 1918,21 m². Její osminou byl aachtel.

10/

Zaoral, P.: *Vranov – hrad, později zámek a jeho panství*, s. 53.

11/

Kopanina byla polem umístěným v obtížně přístupném terénu, které nebylo možné orat – například na příkrém svahu, v lese aj. Obdělávala se jen ručně, to je rýčem a motykami.

12/

Turek, A.: *K vývoji národnostních poměrů na panství vranovském*, s. 224. – Zaoral, P.: *Vranov – hrad, později zámek a jeho panství*, s. 55.

13/

Je zajímavé, že ještě v sedmdesátých letech 17. století, tedy zhruba čtvrt století po skončení třicetileté války, kdy už byla většina obce prokazatelně osazena německy mluvícím obyvatelstvem, je v lánových rejstřících znojenského kraje městečko stále označováno českým názvem Luckow, také Lukaw. Německé toponymum Luggau se v oficiálních dokumentech uplatňuje později.

14/

Wolny, G.: *Markgrafschaft Mähren*, Bd. III, s. 193.

Masopust – únor

Karneval pro nejmenší – únor

Pálení čarodějnic – duben

FOTOGALERIE

Slavnostní otevření kulturního domu - květen

FOTOGALERIE

Lukovské odpoledne pro děti – květen

FOTOGALERIE

FOTOGALERIE

Více fotografií najdete na webu a Facebooku Lukova.

TIRÁŽ: Lukovský zpravodaj je registrován u Ministerstva kultury ČR pod číslem E 24 291. Vydavatelem je městys Lukov, č. p. 92, 669 02 Znojmo 2, IČO 00636843. Vychází dvakrát ročně, v lednu a v červenci. Je určen pro obyvatele Lukova, do každé domácnosti zdarma. Náklad: 130 kusů. Neprodejné. Přetisk jen se souhlasem vydavatele. Autoři textu: Marek Langer, Vladimíra Hochová, Jitka Mityšková (také editorka), Karel a Miroslava Janíčkoví (historická příloha). Fotografie: archiv městyse Lukov a Jitka Mityšková.